

SUÇLU PROFİLİ

Yard. Doç. Dr. Gürol Cantürk*

Uzm. Dr. Nergis Cantürk**

*Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı-Ankara

** Adli Tıp Kurumu Ankara Grup Başkanlığı-Ankara

İletişim Adresi: Yard. Doç. Dr. Gürol Cantürk

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Cebeci-Ankara

Tel: (312) 319 15 14

canturk@medicine.ankara.edu.tr

SUÇLU PROFİLİ

Özet

Suç eyleminden sorumlu bireylerin kişilik özelliklerini gösteren yöntem “suçlu profili” olarak tanımlanmaktadır. Suçlu profili ile pratikte meşgul olan profesyoneller, adli bilimciler, sosyal bilimciler ve davranış bilimcilerden oluşan geniş spektrumlu bir araştırmacı grubunu içerir. Onların ilgisi, çözümlenmemiş olgularda sıklıkla suçlu soruşturma çalışmaları ve şüphelinin tanımlanması ile ilgilidir.

Suçlu profili, hukuk uygulamasının çeşitli alanlarında başarıyla kullanılmaktadır ve soruşturmanın sınırlı olduğu durumlarda değerlidir. Profillendirme suçlunun spesifik kimliğini sağlamaz. Daha çok suç işlemesi en muhtemel kişi tipini belli davranış ve kişilik özelliklerine odaklanarak gösterir.

Bu makalede, Türkiye’de detaylı çalışmaların yapılmadığı “suçlu profili” konusundaki verilerin sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Suçlu profili, suç, fail, olay yeri

Criminal Profiling

Abstract

The process of inferring the personality characteristics of individuals responsible for committing criminal acts has commonly been referred to as criminal profiling. Professionals engaged in the practice of criminal profiling have historically included a broad spectrum of investigators, behavioral scientists, social scientists, and forensic scientists. Their involvement in unsolved casework has most commonly been concerned with criminal investigative efforts and suspect identification.

Criminal profiling has been used successfully by law enforcement in several areas and is valued means by which to narrow the field of investigation. Profiling does not provide the specific identity of the offender. Rather, it indicates the kind of person most likely to have committed a crime by focusing on certain behavioral and personality characteristics.

The aim of this article is to present the data concerning “criminal profiling” which there are no detailed studies in Turkey.

Keywords: Criminal profiling, crime, offender, crime scene

Giriş

Suçlu profili çıkarmanın amacı, şüphelileri bulmaya yardımcı olabilecek kişilik bilgilerini sağlamak, olay yerinin değerlendirilmesi, suçu işleyen kişi ya da kişilerin kişilik özelliklerini ele verebilen ipuçlarının tanımlanması ve yorumlanmasıdır (1-4).

Suçlu psikolojik profil çıkarma çalışması özellikle bazı psikopatolojik özelliklerin suça yansıdığı durumlarda yararlıdır. Eğer bir suç mental, duygusal ve kişilik bozukluğu özellikleri taşıyorsa kişilik profili şüphelilerin sayısını azaltmaya yardımcı bilgileri sağlayabilir. Suçlunun olay yerindeki davranış özellikleri, profil çıkarma çalışmasına uygun olup olmadığını belirler.

Suçlu profili tipik olarak kişisel özelliklerin sınıflamasını, davranış eğilimlerini ve demografik karakteristikleri içerir. Suçlunun yetiştirilme tarzı, eğitimi ve kültürel yapısı ile her türlü gelişimsel bozukluklar ve suçun işlenişinde kişideki mevcut psikiyatrik bozuklukların tespiti; gerek suçun önlenmesi gerekse failin bulunmasında önemli rol oynar. Profil çıkarılması ile ilgili çalışmalarda amaç, genel olarak suçun önlenmesi, tedavi edilebilir grubun ayrılması ve şüpheli sanıklara daha kolay ulaşılabilmesine yönelik veriler elde edilmesidir. Belirlenen profil ile ilgili verileri değerlendiren adli bilimcinin ana rolü bir suç için olay yerinden, mağdur ve tanıklardan elde edilmiş bilgiyi kullanarak şüphelilerin sayısını azaltmak ve kişiyi tanımlayabilecek özelliklere ulaşmaktır (3).

Profil Çıkarmanın Tarihçesi

Geleneksel olarak, psikiyatrist ve psikologlar sanığın gözaltı sırasında verdiği ifadeleri inceleyerek makul, mantıklı, kabul edilebilir olup olmadığını belirlemeye çalışırlardı.

2. Dünya Savaşı sırasında Stratejik Hizmetler Ofisinin, Adolf Hitler'in profilini çıkartmak için William Lange adındaki psikiyatristi görevlendirmesi ile profil çıkartma çalışmaları başlamış oldu (4).

Hollywood'daki senarist ve film yapımcıları karmaşık davranışlar ve adli delillerdeki küçük ipuçlarını anlamlandırarak suçları çözen Sherlock Holmes ve Charlie Chan karakterlerini yarattılar (2).

1978'de FBI Quantico Virginia'da Davranışsal Bilim Ünitesi içinde Psikolojik Profil Merkezi kuruluncaya kadar, profil çıkarma çalışmaları tek tük (Çılgın Bombacı ve

Boston Boğazlayıcısı gibi) vakalar için yapıldı (5). 1981 yılında Los Angeles Polis Bölümü'nün eski cinayet masası şefi Pierce Brooks seri katilleri tanımlamak için VI-CAP (Violent Criminal Apprehension Program) adlı bir program geliştirdi (4).

Virginia Quantico'daki FBI Akademisinde Davranışsal Bilim Ünitesi'nin bir alt grubu olarak çalışan Şiddet Suçları Analizi Ulusal Merkezi dört bölümden oluşturuldu.

1)Araştırma- geliştirme 2)VI-CAP 3) Eğitim 4)Suçlu Kişilik Profili Çıkarma ve Danışmanlık.

1995'te Çocuk Kaçırma ve Seri Katiller Ünitesi olarak bilinen yeni bir bölüm oluşturuldu (CASKU). CASKU'nun görevi bir çocuğun güvenliğinin risk altında olduğu durumlarda yetkililere yardım etmektir. Ayrıca FBI tarafından incelenen iki veya daha fazla ölümlü seri cinayetler ve kitle cinayetleri de bu bölümün sorumluluğundadır. Suç ve şiddetin analizi, araştırma stratejileri, teknik ve adli tıp kaynaklarının koordinasyonu araştırmacılara destek sağlar (5).

FBI Ulusal Akademisinin daha fazla memura açılmaya başlaması ile, resmi çalışmalarda tecavüz suçları, cinayet, kundakçılık, çocuk tacizi, bombalamalar ve bütün şüpheli ölümler incelenmeye başlanmıştır. Bu çalışmalar kalitatif ve kantitatif araştırmaları içeriyordu. Kalitatif araştırmalar hükümlülerle yüz yüze görüşmeleri içeriyordu. Araştırmacıların inceleme kayıtlarını ve adli raporları kullanarak mukayese ve doğrulama yapmaları sağlanıyordu. Bu araştırmalardaki verilerin çokluğu, değişik seri suçların, özellikle cinayet ve tecavüzlerdeki suçlu davranışı hakkında yeni bulgulara ulaşmayı sağladı. Bu teorik birikim profillendirmenin özel lisanının gelişmesine öncülük etti. Suçlu soruşturması analizi (Criminal Investigation Analysis-CIA) değişik yaklaşım ve tekniklerin şiddet suçlarının tüm formlarında kullanılmasıdır. Suçlu soruşturması analizi şemsiyesi altında değerlendirilen yöntemler; davranış perspektifinden suç analizi, suçlu kişilik profillendirmesi, olay yeri analizi ve oluşturulması, araştırma yetkisi uygulamaları, inceleme stratejileri, görüşme ve sorgulama stratejileri, kovuşturma stratejileri, seri saldırıların olgu bağlantıları, şüpheli ölüm analizi ve tehdit analizidir (2).

Suçlu Kişilik Profili Çıkarma

Suçlunun kişilik profili, belli bir suçu kimin işlemiş olduğu konusunda spesifik bilgi sağlamak amacıyla yapılır. Olay yerinden elde edilen bilgiye dayanılarak biyografik

taslak oluşturulması, bilinen psikolojik teorilerle viktimolojik değerlendirmeyi içerir (5). Suçlu profili tipik olarak kişisel özelliklerin sınıflamasını, davranış eğilimlerini ve demografik karakteristikleri içerir. Suçlunun yetiştirilme tarzı, suç öncesi aldığı eğitimi ve kültürel yapısı ile her türlü gelişimsel bozukluklar ve suçun işlenişinde kişideki mevcut psikiyatrik bozuklukların etkisinin tespiti, gerek suçun önlenmesi gerekse failin bulunmasında yardımcı rol oynar. Belirlenen profil ile ilgili verileri değerlendiren adli bilimcinin ana rolü, bir suç için olay yerinden, mağdur ve tanıklardan elde edilmiş bilgiyi kullanarak şüphelilerin sayısını azaltmak ve kişiyi tanımlayabilecek özelliklere ulaşmaktır (3).

Profil Çıkarma Çalışmasının Amacı

Suçlu profili çıkarmanın amacı, şüphelileri bulmaya yardımcı olabilecek kişilik bilgilerini sağlamak, olay yerinin değerlendirilmesi, suçu işleyen kişi ya da kişilerin kişilik özelliklerini ele verebilen ipuçlarının tanımlanması ve yorumlanmasıdır. Profil çıkarılması ile ilgili çalışmalarda, genel olarak suçun önlenmesi, tedavi edilebilir grubun ayrılması ve şüpheli sanıklara daha kolay ulaşılabilmesi için veriler elde edilmesi amaçlanır (3,4).

Profil Çıkarma Çalışması Ne Zaman Yararlıdır?

Suçlu psikolojik profil çıkarma çalışması özellikle bazı psikopatolojik özelliklerin suça yansıdığı durumlarda yararlıdır. Eğer bir suç mental, duygusal ve kişilik bozukluğu özellikleri taşıyorsa kişilik profili şüphelilerin sayısını azaltmaya yardımcı bilgileri sağlayabilir. Suçlunun olay yerindeki davranış özellikleri profil çıkarma çalışmasına uygun olup olmadığını belirler (4).

Suçlu Kişilik Profili İle Elde Edilebilen Özellikler

Geberth (4) suçlu kişilik profili ile elde edilebilen özellikleri aşağıdaki gibi sıralamıştır:1) Yaş 2) Cinsiyet 3) Irk 4) Medeni durum ve evlilik uyumu 5) Zeka 6) Öğrenim durumu 7) Yaşam şekli 8) Büyüdüğü çevre 9) Sosyal uyum 10) Kişiliği, karakteristik özellikleri 11) Davranış 12) Görünüm 13) Duygusal uyum 14) Mental yetersizlik 15) Patolojik davranış özellikleri 16) İşe uyum 17) İş alışkanlıkları 18) Olay yeri ve yaşadığı yerin ilişkisi 19) Sosyoekonomik durum 20) Cinsel uyum 21) Cinsel sapkınlıklar 22) Motivasyon.

Profil Çıkarmaya Araştırmacı Yaklaşım

Suçlu profilinin elde edilebilmesi için olay yerinin iyi bir şekilde incelenip yeterli bilgi elde edilmesi gereklidir.

1) Olay yerinin tüm dokümantasyonu, fotoğrafları (hem siyah-beyaz hem de renkli) ve/ veya olay yerinde herhangi bir işlem yapılmadan önceki video çekimleri.

2) Kurbanın geçmişi ile ilgili detaylı bilgi, profil hipotezi oluşturabilmek için çok önemlidir (4).

Profil Çıkarmak İçin Gereken Materyaller

Geberth (4) profil çıkarmak için gereken materyalleri aşağıdaki gibi sıralamıştır.

1) Fotoğraflar A) Olay yeri fotoğrafları, B) Mağdurun renkli fotoğrafları, (yaraların derinlik ve genişliği hakkında bilgi edinebileceğimiz özellikteki fotoğraflar) C) Çeşitli açılardan vücut pozisyonları, D) Eğer olay yeri bir mesken ise, diğer odaların fotoğrafları, mesken zemin planı ve tüm olay yerini içeren olay yeri krokisi, E) Mağdurun alanda yerleşimini de kapsayan kuş bakışı fotoğraf.

2) Semt ve Site A) Irksal, etnik ve sosyal veriler

3) Otopsi Raporu A) Vücuttaki hasarın tümünü gösteren fotoğraflar, I. Kesik ve yarıklar. II. Silah yarası. III. Yara ve kırıklar. IV. Lividite B) Toksikoloji Raporu, I. İlaç-alkol II. Anal, oral, vaginal sperm, kesik saçlar, ısırıklar ve kıllar C) Yara yaşı tayini, D) Raporda belirtilmemiş de olsa medikal görevlinin düşünceleri.

4) Mağdur A) Çalıştığı yer, B) Mesken, C) En son nerede görüldüğü, D) Olay yeri lokalizasyonu.

5) Olayın araştırma tutanağı A) Tanık ifadeleri ve iddianame, B) Kullanılan silah, C) Olay yerini araştıran memurların olay rekonstrüksiyonu, D) Tanıklar, görüşmeler, detaylar.

6) Mağdurun geçmişi A) Yaş B) Cinsiyet C) Irk D) Olay anındaki giysilerini de kapsayan fiziksel özellikleri E) Medeni durumu, evlilik uyumu F) Zeka, okul başarısı, okula uyumu G) Hayat tarzı H) Kişilik şekli ve özellikleri I) Davranış J) Mesken ile olay yerinin ilişkisi (önceki ve şimdiki meskeni) K) Evdeki ve işteki itibarı L) Medikal öykü

(fiziksel ve mental) M) Korkular N) Alışkanlıklar O) Alkol veya ilaç kullanımı/ sosyal alışkanlıkları P) Hobiler Q) Arkadaş ve düşmanları R) En son flört öyküsü (4).

Organize Olan Ve Organize Olmayan Suçlu Özellikleri

FBI Davranış Bilimleri Ünitesi suçluları organize olan ve organize olmayan olarak ikiye ayırarak tanımlamıştır (4).

Organize Suçlu: 1) Yaş: Hemen hemen mağdurla aynı yaşıdır. 2) Cinsiyet: Erkektir. 3) Irk: Genellikle mağdurla aynı ırktandır. 4) Medeni hal: Evlidir ya da bir cinsel partneri vardır. Bu tip suçlu genellikle cinsel yönden yeterlidir ve hayatında önem verdiği bir kadın bulunur. 5) Eğitim düzeyi ve zeka durumu: Bu tip suçlunun zekası normal veya normalin üzerindedir. Ayrıca sokak deneyimi vardır. Lise mezunu olabilir, bir kısmı üniversiteye devam etmiş olabilir. Ancak okulda disiplin problemi yaşamış olabilir. Arkadaşlarına karşı duyarsız ve agresif davranışlarından dolayı okulda baş belası olarak bilinen ancak akademik açıdan vasat altı olarak değerlendirilen biridir. 6) Sosyoekonomik düzeyi: Vasat altı olarak değerlendirilir. 7) Psikiyatrik anamnezi: Genellikle konmuş bir psikiyatrik tanısı bulunmamaktadır. 8) Fiziksel özellikleri: Genellikle iyi gelişmiş vücut yapısı vardır ve kendisine iyi bakar. 9) Mesken: İlk olayında olay yerine yakın yaşar. Ekonomik olarak orta sınıf insanların yaşadığı bölgede yaşar. Evine iyi bakar. Yalnız, ya da önem verdiği bir kadınla birlikte yaşar. 10) Otomobil: Orta sınıfın sahip olduğu bir araç kullanabilir. Bu, o yöredeki polislerin kullandıklarına benzer bir araç olabilir. Temiz ve iyi bakımlı bir araçtır. Suçlu genç ise kırmızı ya da siyah maskulin ya da maço tipli bir araç beklenir. O bölgede maskulin sembol kabul edilen bir aracın sahibi olabilir. 11) İş: Organize suçlu herhangi bir işi yapabilecek nitelikte biridir. Ancak maço imajı verecek bir iş olmasını tercih eder. 12) Sabıka kaydı: Şiddet ve veya cinsel suç sebebi ile tutuklanmış olabilir (4).

Genel Davranış Özellikleri: 1) Topluma uyumu iyidir, moderndir. 2) Arkadaş canlısıdır. İlk bakışta arkadaş olmak isteyebileceğimiz biri gibi görünür ama yalnızca kendini düşünen, bencil biri olduğu kısa zamanda anlaşılır. 3) Konuşması ve insanlar arası ilişkileri iyi olan biridir. Bu becerilerini insanları kandırmak için bir araç olarak kullanır. 4) Sorumsuz, toplumun iyiliğine duyarsız, yalnızca kendi iyiliğini düşünen, davranışları ile başkalarını inciteceğini düşünmeyen biridir. 5) Kadınlara düşkün bir

erkek olarak tanınır. 6) Giyimi iyi, markalı olabilir, stili bilinçlidir. 7) Sıklıkla pek çok farklı kadınla randevulaşır. Pek çok cinsel partneri vardır ve seksüel başarıları ile övünmesi ile tanınır. 8) Düzenli ve kurnazdır. Suçu planlar, mağdurlarını ve olay yerini seçer. 9) Sık sık seyahat eder, mağduru arayarak bulur. Hareketliliği bilinir. İyi durumda bir araba kullanır. Sıklıkla ilk suçu hariç olay yerinden uzakta yaşar. 10) Tanıdıkları onunla herhangi bir tartışmaya girmekten kaçınır, onun sinirli olduğunu bilirler ve sakin olmaya çalışırlar. 11) Hakarete uğradığında ya da tehdit edildiğinde hemen değilse bile kısa bir zaman içerisinde şiddetle cevap verir. Öfkesini dışa vurur ve kin tutar. Eleştiri kabul etmez. 12) Yalancısıdır. Söz verir, tutmak için bir çaba göstermez ve sözünü tutacağına güvenilmez. 13) Finansal zorunluluklarını yerine getirmez. 14) Davranışlarında utanç veya sorumluluk duygusu taşımaz, ahlaksızdır ve başına gelenlerden başkasını sorumlu tutar. 15) Bölümlenmiş yaşam tarzı gösteren bukalemun kişiliği vardır. 16) Cezalandırma sonucunda davranışını değiştirmez. Hatalarından ders almaz ve aynı suçu sıklıkla tekrar eder. Yakalandığında üzgün olduğunu söyler aslında yakalandığı için üzgündür. 17) Mükemmel bir aktördür. İsteddiği her rolü oynayabilir. Duygularını kullanma yeteneği vardır. Gerçek gözyaşları ile ağlar, sempati uyandırır ve insanların duygularını etkiler. 18) Dişi ebeveyn ya da ebeveyn figürü tarafından fiziksel ve/veya cinsel istismar öyküsü vardır (istismar çemberi sendromu). 19) Triadın seri katiller ve şehvet katillerinin dahil olduğu suçluların arasında bir davranış şekli oluşturan üç önemli komponenti vardır. Çocukluk çağında hayvanlara kötü davranma, çocukluk çağında yangın ortamında bulunma, çocuklukta altını ıslatma hikayesi olabilir. Bu üç faktör antisosyal kişilik bozukluğu gibi şiddet davranışlarını öngörmek için de kullanılabilir. 20) İlk doğan erkek çocuk olabilir. 21) Çocukluk çağı disiplini yetersiz olabilir. 22) Babasının sabit bir işi vardır. 23) Bu suçlu yaşamındaki önemli kadına benzer bir mağdur seçer, ya da mağdurunu ona benzer görür, mağdurunu iş veya yaşam stilinden benzerlik kurarak seçebilir. 24) Kontrol edebileceği, dominant olabileceği kurbanları seçer. Bu tipteki suçlu itaatkar bir mağdur ister. 25) Olay yeri kontrollü bir öfkeyi yansıtabilir. İp, zincir, kemer, kurbanın giysisinin bir parçası, ağız tıkacı, kelepçe ve/veya göz bandı gibi şeylerle mağduru kısıtlamış olabilir. 26) Ölüm öncesi işkence, ırza geçme ve agresif davranışlar olabilir. Yaşayan mağdurla cinsel ilişkiye girebilir. 27) Bu suçlu, organize olmayan suçlunun aldığı olayı hatırlatacak eşyaya zıt olarak, mağdurun

değerli eşyalarını toplar. Bunlar mağdurun giysisi, mücevher ya da diğer kişisel eşyaları olabilir. Organize suçlu bu tür şeyleri olayı hatırlamak ve fantezisinin devamını sağlamak için alır ve yaşamındaki önemli kadına bir hediye gibi verebilir. 28) Haberleri izler, olayların gazete manşetlerini saklayabilir. Polisin yaptığı araştırmanın genişliğini değerlendirmek için günlük gazeteleri okur, radyo dinler, TV izler. Bu suçlu tipi polis demeçlerine konsantre olur. 29) Yetkililerle iletişim kurabilir. Zaman zaman polise bilgi vererek olta atmayı sever. Medya yoluyla da iletişim kurabilir. Bu tip davranış, fantezisinin devamıdır. Ayrıca bunu kendini polisten üstün hissetmek için de yapar. Polisin suçu çözmedeki yetersizliği ile cesaretlenir, yetkilileri geri çevirmekten ve hayal kırıklığına uğratmaktan zevk alır. Bu tip suçlunun proaktif teknikler kullanılarak stres altına alınabileceği unutulmamalıdır. 30) Suç hakkında sokak konuşmalarına kulak misafiri olmak amacıyla polisin sıklıkla uğradığı yerlere takılabilir. 31) Suç öncesi öfkeli ve depresiftir. 32) Suç öncesi para, iş, ya da kadın gibi problemleri olabilir. 33) Bu tip suçlu ateşli silahlar, tabancalar, patlayıcılar gibi şeylere düşkünlük gösterebilir. 34) Mağduru ya da cesedi başka bir yere nakledebilir. 35) Genellikle cesedi saklar. İstisna olarak şok yarakmak için abartılı bir açıklama yapabilir. 36) Genellikle pornografi koleksiyonu yapar, şiddet, sadistik fanteziler, esirlik materyalleri toplar. Bazen olay yerinde yapılmış hareketler, suçluya ait pornografik materyallerdeki spesifik sadistik hareketlere benzerdir. 37) Medyaya odaklanan suçlu, tehdit altında olduğunu düşünürse şehir veya iş değiştirebilir.

38) Bu tip suçluların yetkililere bilgi sağlama ya da ceset arama çalışmalarına katılarak, kendisini polis araştırmasına dahil ettiği bilinir.

Organize suçlu, suçu planlar, olay yerini seçer, mağduru takip eder, kurnazlık yapar, suç sırasında mağduru kontrol altında tutmaya ihtiyacı hisseder (4).

Organize Olmayan Suçlu: 1) Yaş: 16-30'ların sonları. Mağdurun yaşı suçlunun umrunda değildir. Seçtiği mağdur, yanlış yerde yanlış zamanda bulunan kişidir. Bu suçluların çoğu, 17-25 yaşları arasında izole bir dönem yaşarlar. **2)** Cinsiyet: Erkek. **3)** Irk: Genellikle mağdurla aynı ırktandır. **4)** Medeni durumu: Bekar. **5)** Eğitim-zeka düzeyi: Liseyi terk etmiş olabilir. Muhtemelen devlet okuludur. Zekası ortalamanın altındadır. Anormal bir öğrenci olarak kabul edilir. **6)** Sosyoekonomik düzey: Orta sınıfın altındadır. **7)** Ruh sağlığı öyküsü: Ruhsal hastalık öyküsü vardır ve/veya ayaktan

depresyon tedavisi almış olabilir. Herhangi bir profesyonel yardım aldıysa tanısı şizoid davranış gösterdiği şeklinde sınıflandırılmış olabilir. **8)** Fiziksel özellikler: İnce, muhtemelen sivilceli ya da onu toplumun genelinden farklı kılan bir hastalığı vardır. **9)** Mesken: Olay yerine yakın yaşar. Genellikle havadar bir yerde yalnız yaşar ya da ailesi ile birlikte veya önemli derecede kendinden yaşlı bir kadın akraba ile birlikte yaşar. **10)** Otomobil: Genellikle kendi aracı yoktur. Fakat eğer varsa içi dışı hurda, eski model bir arabadır. Bölge kırsal ise eski bir araç, içi düzensiz ve bakımsızdır. Bölge kentsel ise muhtemelen arabası yoktur. **11)** İş: Bu tip suçlunun işi olmayabilir. Eğer işi varsa beceri gerektirmeyen bir iş olması büyük olasılıktır. **12)** Askerlik öyküsü: Muhtemelen askerlik yapmamıştır. Eğer askerlik yapmış ise muhtemelen kara ordusunda çalışmış ve muhtemelen ihraç edilmiştir. **13)** Sabıka kaydı: Röntgencilik, fetiş hırsızlığı, teşhircilik, hırsızlık gibi suçlar işlemiş olabilir (4).

Genel Davranış Özellikleri: 1) Dışlanmış ve sosyal yönden yetersizdir. 2) Yalnız ve izoledir, sessiz, çekingen, münzevi kabul edilir. 3) Başarısızdır, kötü benlik imajı vardır, giysileri kirli ve dağınıktır. 4) Kötü hijyen alışkanlığı vardır. 5) Tanıyanlar onu garip, acayip olarak tanımlar. Hezeyanları, acayip görünen davranışları vardır. 6) Acı, kızgınlık ve korkularını içine atar. 7) Cinsel yönden yetersiz ve karşı cinsle hiç ilişkiye girmemiş olabilir. Randevulaşmaz, bu tip suçlu için insanlar arası ilişkiler zordur. 8) Cinsel ilişki yerine koymuş olduğu teşhircilik, iç çamaşırı hırsızlığı, otoerotik aktiviteler, sadistik fanteziler, pornografi ve mastürbasyon gibi tek başına yapılan cinsel aktiviteler içerisindedir. Bunları insanlar arası ilişki eksikliğini kompanse etmek için kullanır. 9) Gece insanıdır. 10) Yakın arkadaşı yoktur. 11) Tek başına ya da kendinden önemli derecede yaşlı bir akrabası ile birlikte yaşar. 12) İstenmeyen gebelik sonucu doğmuş olabilir. 13) Babanın sürekli bir işi olmayabilir. 14) Çocuklukta aşırı disiplin altında bulunmuş olabilir. 15) Suçu işlediği sırada anksiyöz bir ruh hali içerisindedir. 16) Alkol kullanımı azdır. 17) Medya haberleri ile ilgisizdir. 18) Kurnaz değildir. 19) Suçu bir çılgınlık içinde işler, sessizce, aniden, bombardıman tarzı saldırır ve genellikle künt travma uygular. Mağdura ani şiddet uygulayarak çabucak öldürür. 20) Spontan suçludur. Olay yeri sıkıca kapatılır. Genellikle kanıt bulunacaktır. Olay yerinde silah ve ceset bulunabilir. 21) Olay yeri dağınık ve rastgeledir. Mağdurdaki kesik ve çiziklerin yanı sıra, olay yerinde ve mağdurun üzerinde kendi kan izi de bulunabilir. 22) Yüze ekstrem

bir saldırı ile mağdur tanınmaz hale getirilebilir. 23) Göğüs, kalça, boyun, uyluk ve abdomende postmortem ısırık izleri bulunabilir. 24) Ceset postmortem eksplorasyon tarzı kesilmiş, cesede eziyet edilmiş, eti yenmiş olabilir, mağdurun doku ve kanının tüketilmesi gibi eziyet bulguları bulunabilir. 25) Ceset ile cinsel ilişkiye girilmiş, anal veya vajinal kaviteye yabancı madde sokulmuş, mağdur ve/veya elbiseleri üzerinde mastürbasyon yapılmış, kesiklere ve yaralara ejakülasyon yapılmış ve cinsel deneyler yapılmış olabilir. Bu tip suçta genellikle cesede penis penetrasyonu yoktur. 26) Olay yeri izole olabilsen de amacı cesedi gizlemek değildir. Olay yeri suçlunun meskenine veya iş yerine yakındır. 27) Cesede bazı sembolik amaçlarla pozisyon verilmiş olabilir. 28) Törensellik kanıtları vardır. Bu tip suçlu cesedin sembolik pozisyonuna ya da olay yerinin törensellik özelliklerine göre bazı psikoseksüel ihtiyaçlarını dışa vurmuş olabilir. Bu tip suçlunun tek başına yaşadığı cinsel aktivitelerinin pornografi ile aşırı ilgili olduğu bilinir. Bu bilgi ile olay yerinin psikolojik yönünün iyi değerlendirilmesi şüphelinin evini araştırmak için temel oluşturabilir. 29) Bu tip suçlu anı amacı ile bir eşya alabilir. Bu eşya bir obje ya da hatırlatma aracı olabilen bir elbise parçası bile olabilir. Bu tip suçlunun aldığı anı eşyasını olay yeri ya da mezarlığa geri getirdiği bilinir. 30) Bu tip suçlunun suçtan sonra önemli bir davranış değişikliğine gittiği bilinir. İlaç ve/veya alkol istismarı vb (4).

Suçlu Özellikleri: *Brent ve Turvey* (6) ise suçlu özelliklerini birincil ve ikincil olarak ikiye ayırmışlardır.

Birincil Özellikler: Bu özellikler, doğrulanabilir gerçeklere dayanan suçlu özellikleridir. Örnekler sadece bunlarla sınırlı değildir: * Suçlunun yaşı, * Cinsiyeti, * DNA'sı, * Kan grubu, * Sekretör statüsü,* Parmak izi, * Medeni hali, * İkamet hikayesi, * Formal eğitim hikayesi, * Yaptığı işlere ait hikaye,* Tutuklanma hikayesi, * Tıbbi hikayesi, * Ruh sağlığı hikayesi,* Askeri hikayesi, * Arabaya sahip olup olmadığına dair hikaye,* Mülk sahibi olup olmadığına dair hikaye

İkincil Özellikler: Bunlar saldırganı ait olan özelliklerdir. Bunların tanımlanması için bir yorum gerekebilir. Örnekler sadece aşağıdakilerle sınırlı değildir: * Suçlunun ilişkilerine dair hikaye,* Fiziksel özellikleri, * Giyinip kuşanma alışkanlıkları, * Beceri düzeyleri, * Arabasının tipi ve rengi, * Kişiliğinden ileri gelen alışkanlıklar, * Hobileri, * Özsaygısı, * Bir başkasının duygularını anlama açısından durumu (emphaty), *

Hilekarlığı, yalancılığı, * Suç açısından çok yönlülüğü (becerisi), * Hareketleri için sorumluluk kabul etmesi, * Hareketlerde serbestliği/ görünüşteki çekiciliği, * İmpulsifliği, * Vicdan azabı veya suçluluk duygusu, * Davranışsal kontrolleri, * Agresifliği, * Günü/ fantezi yönünden durumu.

Cinsel Saldırıları: Toplumdaki cinsel istismarcıların kendilerinin de çoğunlukla çocukluklarında cinsel istismara maruz kaldıkları birçok çalışmada ileri sürülmüştür (7,8). Cinsel saldırılarla ilgili tutanaklardaki bugün en popüler açıklama zorla ırza geçenlerin cinsellikten ziyade güç, kontrol, zorbalık ve/veya hakimiyet aramasıdır (8). *Groth ve arkadaşları*, olayın motivasyonunda en yaygın faktörün güç ve akabinde hiddet olduğunu, cinselliğin her zaman gücün veya hiddetin içinde yardımcı rol aldığını bildirmişlerdir (9). Cinsel taciz suçu işleyenlerin saldırı sırasında daha çok cinsel yönden motive oldukları, tecavüz suçu işlemiş olanların kızgınlık ve hırsla motive oldukları bildirilmiştir (10-12). Taciz suçu işlemiş olanlar tecavüz suçu işlemiş olanlardan sosyal olarak daha fazla kendine güvensiz bulunmuştur (13). Tecavüz suçu işleyenler çok daha ağır bir antisosyal geçmişe sahip olduklarından genel sabıka ve tecavüz oranının diğerlerinden daha yüksek bulunmuştur (14-16).

Çocuk cinsel istismar suçu işleyenlerin eylemlerinin cinsel şiddetle sınırlı kaldığı ancak, tecavüz suçu işleyenlerin suçlarının çok farklı kriminal motivasyonlar gösterdiği bildirilmiştir (15,17). Taciz suçu işleyenler ve tecavüz suçu işleyen gruplar arasında da farklılıklar vardır. Örneğin ensest suçluları, hem aile dışı cinsel içerikli suç işlemiş kişilerden hem de tecavüz suçu işleyenlerden daha düşük bir sabıkalılık oranı göstermiştir (18). Belirgin affektif bozukluğu olan cinsel suçluların, olay sırasında böyle bir bozukluğu olmayanlardan daha fazla agresyon gösterdiği bildirilmiştir (19). Bu çeşitliliğin çoğu cinsel şiddette rol oynayabilen Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun klinik bulgularıyla ilişkili görünmektedir.

Saldırganlık ve şiddet kavramları, kültürden kültüre ve çağdan çağa bir çok değişkenlik gösteren, tıbbın içinde de bu değişikliklerden nasibini almış bir şekilde karmaşık, birbiri yerine kullanılan, birbirinin yerine geçen tanımlar halinde olan antitelerdir. Toplumsal kavramlarla o kadar içiçedir ki, objektif bir sınıflama ve değerlendirme ölçüsü oluşturmak neredeyse imkansızlaşır. Bu durum, şiddet ve

saldırganlığın etiolojisindeki anlaşılabilir bazı komponentler yanında, insanoğlu denen varlığın inanılmaz bir süreklilik içinde kendi kavramlarını tekrar tekrar yeniden yaratmasıyla da ilgilidir (20).

Sigelman, yaşam boyu cinsel saldırıya maruz kalma oranlarını kadınlar için %34.8, erkekler için %20.9 olarak bildirmiştir (21). *Siegel*'in çalışmasında ise bu oran kadınlar için %16.7, erkekler için %9.4 olarak belirlenmiştir (22). *Koss* tarafından yapılan bir çalışmada ise; erişkin kadınların %20'sinin, üniversite öğrencilerinin %15'inin yaşamlarının bir döneminde cinsel istismar veya saldırıya maruz kaldıkları ortaya konmuştur (23).

Hafif Derecede Zeka Geriliği olanların heyecanları ham ve değişken olup telkine aşırı yatkınlıklarından gençlik ve yetişkinlik çağlarında, kolayca suça yönelebilecekleri bildirilmektedir (24). Literatürde Hafif Derecede Zeka Geriliği'nde suça yatkınlık olduğunu bildiren çalışmalar vardır (25-27). Zeka Geriliği ile suç arasındaki en yakın ilişkinin hırsızlık ve cinsel suçlarda olduğunu bildirilmiştir (25,26,28).

Şizofreni ve suç ilişkisi pek çok çalışmaya konu olmuştur. Özellikle şizofrenlerin şiddet suçu işlemeye daha yatkın olduklarını bildiren çalışmalar yapılmıştır (27,29-31). Suç işlemiş 50 şizofrenin incelendiği bir çalışmada cinsel suç oranı %8 bulunmuştur (32). 1982-1988 yılları arasında tedavi edilmiş 898 hastanın %25'ine şizofreni tanısı konulmuş ve psikiyatrik hastaların %4.3'ünün cinsel suç işlediği bildirilmiştir (33). Cinsel suç sanığı 95 saldırganın değerlendirildiği bir çalışmada olguların %13.7'sine şizofreni tanısı konulmuştur (8).

Hare'in 1996'da yaptığı çalışma ile Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun kriminal davranışa önemli bir katkısının olduğu ortaya konmuştur (34). Kanada'da Antisosyal Kişilik Bozukluğu gösterenlerin toplumda her ne kadar yaklaşık %1 oranında olsalar da federal ıslah evindeki tutukluların yaklaşık %15-25'ini oluşturmakta oldukları bildirilmiştir (35). Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun anahtar bulgularından biri şiddetli affektif bozukluk ve sosyal örf ve adetlerle sosyal doğrulara saygı duyma ve riayet etme eksikliğidir (36,37). Buna uygun olarak Antisosyal Kişilik Bozukluğu olanlar farklı yollarla insanları tekrarlayan biçimlerde mağdur eden tehlikeli kişilerdir (38). Antisosyal Kişilik Bozukluğu olanlar diğer suçlulara göre daha genç yaşta suç işlemeye başlamakta ve şiddet suçlarını da içeren daha geniş bir yelpazede suç işlemeye devam etmektedirler

(39,40). Üstelik Antisosyal Kişilik Bozukluğu olanlar daha çabuk suç işlemekte, verdikleri sözleri daha erken bozmakta, şiddeti daha yüksek derecede uygulamakta ve daha çok kurumsal şiddet suçu işlemektedir (41-44). Antisosyal Kişilik Bozukluğu, sürpriz olmayarak, kriminal davranışın en iyi prediktörlerinden biridir (45,46). Ayrıca Antisosyal Kişilik Bozukluğu olanlar tedavi programlarına daha düşük motivasyon göstermekte ve tedavi edilen Antisosyal Kişilik Bozukluğu gösterenlerin yeniden sabıkalı olma oranları, tedaviyi takiben azalma eğiliminde olmamaktadır. Antisosyal Kişilik Bozukluğu gösteren pek çok kişinin tedaviye katılımı yüzeysel olabilmekte, iyi intiba uyandırma amacıyla katılmış olabilmektedir (47-50).

Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun cinsel şiddetin önceden tahmin edici bir faktör gibi rol oynadığı tanımlanmıştır (51). Benzer bir çalışmada Antisosyal Kişilik Bozukluğu ile sadistik cinsel tahrik arasında bir ilişki bulunmuştur (52). Kriminal olmayan olgularda hem cinsel hem de cinsel olmayan agresyonun Antisosyal Kişilik Bozukluğu için önceden tahmin ettirici nitelikte olduğu bildirilmiştir (53).

Tecavüz suçu işleyenler taciz suçu işleyenlerden daha fazla Antisosyal Kişilik Bozukluğu oranına sahip bulunmuşlardır (12,18). Forth ve Kroner yaptıkları çalışmada Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun %26,1 ile tecavüz suçu işleyenlerin en yüksek oranına sahip olduklarını bildirmişlerdir . Antisosyal Kişilik Bozukluğu olan tecavüz suçu işlemiş kişiler, daha yoğun bir kriminal geçmişe ve Antisosyal Kişilik Bozukluğu olmayan yaşlılarından daha fırsatçı özelliklere sahip bulunmuşlardır. Ancak, Antisosyal Kişilik Bozukluğu'nun cinsel saldırı hikayesi ile çok sıkı ilişkisi bulunmamış ve mağdurların toplam sayıları ile negatif olarak ilişkili bulunmuştur (18).

Literatürde cinsel saldırıların en sık rastlanılan sebebinin sanıkların cinsellikten ziyade güç, kontrol, zorbalık ve/veya hakimiyet arayışı olduğu bildirilmektedir (3,7,9,54-56). *Palmer* cinsel suçların nedeninin cinsel motivasyon olmadığını çünkü çoğunun düzenli bir cinsel partneri olduğunu bildirmiştir (57).

Cinayet Soruşturması Uygulamaları: Deneyimli suçlularla yüz yüze görüşmelerden ve eylemlerinin gözden geçirilmesinden cinayet suçlularında iki farklı davranış modeli ortaya çıkmaktadır. Suçlardaki davranışsal ifadenin temelinde organize olan ve organize olmayan iki suçlu tipi vardır. Organize suçlu, eylemi detaylarıyla planlar ve prova eder, kurbandaki ve lokalizasyonlardaki değişiklikleri hesaba katar. Bu suçlular

tanınmasına ve kurbandan dolayı kendisi ile bağlantı kurulmasına yol açabilecek çok az ipucu bırakır. Organize olmayan suçlu, düşüncesiz ve düzensizce suça yaklaşımıyla iyi tanımlanmaktadır. Plansızlığı olay yerinde pek çok ipucu bırakmasıyla sonuçlanır (2).

Bazı cinayetler özel karakteristiklere sahiptir ve özel soruşturma tekniklerini gerektirir. Kundakçılık, aile içi cinayet, erotomanik motivasyonlu cinayetler, kar amaçlı cinayetler ve şehvet cinayetleri bu tür cinayetlere örnektir. Bir diğer kategori seksüel cinayettir (2).

Seksüel Cinayet: Seksüel nedenli cinayetler, spesifik stratejiler kullanmayı, saldırganın belirgin ayırt edici bilgilerini ve spesifik görüşme ve soruşturma tekniklerini kullanmayı gerektiren özellikleri vardır (2).

Olay yerinin incelenmesi suçun niteliği (organize olup, olmadığı) hakkında aydınlatıcı bilgiler verebilir. Suçun niteliği açısından elde edilen bu verilerden ise suçlunun kişiliği ortaya çıkartılarak olayın çözümlenmesine yardımcı olabilir (6).

Şehvet Cinayeti: Kurbanın vücudundaki cinsellikle ilgili bölgelerdeki saldırıyı içeren eylemleri tanımlayan tarihsel bir terim olarak kullanılmaktadır. Tanımlanırsa; zarar verme kasıtlı olarak ölümden sonra meydana getirilmiş, vücut kısımlarından birinin ayrılması veya deforme olmasını içerir. Bunlar organize olmayan suçluların eylemleridir (2).

Ceset Yoketme Yöntemleri: Suçlular öldürdükleri bir başka insanın ortadan kaldırılacak cesediyle yüz yüze geldiğinde bir seçim yaparlar. Cesedin ortadan kaldırıldığı bölge ve yöntemi, önceki kurbanı ve saldırganın ilişkisini, saldırganın suç deneyimini, suçu planlama düzeyini, kurbanı karşı tavrını, kurbanın hangi sınıftan bir insan olduğunu ve suçlunun cesedi yokettiği bölge ile ilgili bilgisini genellikle ortaya çıkarır. Suşlu cesedi olduğu yerde bırakıp uzaklaşabilir veya kısa yada uzun bir zaman harcayarak cesedi saklamayı seçebilir (2).

Viktimoloji: Soruşturmacı için suç kurbanının yaşamı ve yaşam stiline detaylı bilgilerini içeren olay yerini anlamayı da denemek için iyi bir bilgi kaynağıdır. Kurbanın özellikleri aynı zamanda saldırganın kişiliği hakkındaki bilgileri sunabilir. Saldırganın başka biri yerine niye bu kişiye saldırdığının cevabı aranır (2).

Modus Operandi: Operasyon yöntemi. Suçlunun suçu işlerken yaptıklarının modelinin kurulması. Suçun işleniş şeklinin tanımı (2).

İmza: Bir katilin imzası, çoğu cinayette olay yerinde kalmış, katilin psikolojik kartviziti olarak değerlendirilir. Katilin ilk cinayette olduğu gibi, aynı şeyleri yaptığı ikinci cinayette, bazı özellikler biraz değiştirilse bile suç analistinin iki cinayet arasında katilin imzasını değerlendirerek kurduğu bir ilişki vardır. Çoğu seri katil yıllarca fantezileriyle yaşayıp, sonunda fantezilerini eyleme dönüştürdüğünde cinayetin bazı özelliklerinin onun fantezilerinin ötesinde yansıtacağı özellikler vardır (2). Geberth 'e (4) göre katil işlediği cinayetin ötesinde fantezilerini eyleme dönüştürmek zorundadır. Bu katilin imzasıdır.

Bazen imza ve modus operandi aynı şeymiş gibi kafa karışıklığına neden olabilir. Modus operandibasitçe suçlu davranışının özel bir yoludur. Eğer bir suçlu hırsızlık amacıyla eve girerken, cam kesici kullanarak ve cam emicisiyle camlar yere düşüp gürültü yapmadan topluyorsa bu modus operandidir. İmza'da ise, örneğin bir katilin eylemini gerçekleştirirken kendisini ifade kompulsiyonu vardır. Olay yerinde bıraktığı bir iz onun imzasıdır. Modus operandi özelliklerinin tersine imzasının özü değişmeden kalır (2).

Sonuç

Profillendirme FBI'nın, Davranış Bilimleri Biriminde (BSU), başlayıp gelişen bir iştir. Bu yeni yaklaşım, şiddet suçlarının çözülmesini 1970'lerin ortasından başlayarak davranış bilimleri birimi personeli ve deneyimli polis memurları arasındaki etkileşimle Birleşik Devletler ve dünyada yüklenmişti. Profillendirmenin sonuç alıcı tekniği ilerledi ve gelişti. Bu tür analiz kurbanın, olay yerinin ve olay yerinde bulunan adli bulguların yakın bir incelemesi ile başlar. Yeni soruşturma tekniklerinin uygulanması, suçlu davranışı ve kişilikleri ile ilgili bilgi ve davranış bilimleri birimi tarafından yönetilmiş çalışmaların sonuçlarından faydalanılarak suçlu ve kurban arasındaki etkileşimler yeniden kurulabilir. Suçlunun motivasyonunu anlayıp kanıtlamak için, kurban seçimi, suçun dinamikleri ve suçlunun suç öncesi ve suç sonrası davranışları değerlendirilmelidir. Polis soruşturmacılarının çoğunluğu suçlu profillendirilmesi tekniklerini kullanmaktadırlar (2,4,6). Türkiye'de de suçlu profili çalışmalarının gelişmesi, şiddet suçlarını önleyip azaltmada, büyük katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar

- 1- Finkelhor D, Yllo K. License to Rape: Sexual Abuse of Wives. New York: Holt, Rinehart and Winston; 1985:64-78
- 2- Napier MR, Baker KP. "Criminal Personality Profiling" İçinde: (Eds), James SH, Nordby JJ. Forensic Science, CRC Press, London, 2003:531-550.
- 3- Godwin GM. Criminal Psychology and Forensic Technology A Collaborative Approach to Effective Profiling Kocsis RN, Irwin H, Hayes AF, Nunn R. Criminal Psychological Profiling in Violent Crime Investigations: A Comparative Assessment of Accuracy. CRC Press, Boca Raton; 2000: 79-94.
- 4- Geberth VJ. Practical Homicide Investigation. Investigative Assessment: Criminal Personality Profiling. CRC Press, New York; 1996: 707-93.
- 5- Geberth V.J. "Mass, Serial and Sensational Homicides: The Investigative Perspective". Bulletin of the New York Academy of Medicine, 1986; 62(5): 492-6.
- 6- Brent E, Turvey MS. Criminal Profiling. Academic Press, London, 2002: 335-55.
- 7- Donaldson S, Dumond RW, Knoop FH, Struckman-Johnson C, Thompson L. Training Americans to Rape: Role of our Jails, Prisons, and Reformatories Original Text of Article in May 1995; USA Today Magazine; printed as "Can We Put an End to Intimate Rape?"
- 8- Packard WS, Rosner R. Psychiatric Evaluations of Sexual Offenders Journal of Forensic Sciences, 1985; 30(3): 715-20.
- 9- Groth AN, Burgess AW, Holmstrom L L. Power, Anger and Sexuality. American Journal of Psychiatry, 1977; 134: 1239-43.
- 10- Barbaree H, Seto M, Serin R, Amos N, Preston D. Comparisons between Sexual and Non-sexual Rapist Subtypes. Criminal Justice and Behaviour, 1994; 21: 95-114.
- 11- Malcolm PB, Andrews DA, Quinsey VL. Discriminant and Predictive Validity on Phallometrically Measured Sexual Age and Gender Preferences. Journal of Interpersonal Violence, 1993; 8: 486-501.
- 12- Serin RC, Malcolm PB, Khanna A, Barbaree HE. Psychopathy and Deviant Sexual Arousal in Incarcerated Sexual Offenders. Journal of Interpersonal Violence, 1994; 9: 3-11.
- 13- Prentky RA, Knight RA. Identifying Critical Dimensions for Discriminating among Rapists. Journal of Consulting and Clinical Psychology, 1991; 59: 643-661.
- 14- Hanson RK, Scott H. Sexual and Nonsexual Recidivism of Child Molesters and Other Criminals. Paper Presented at the Canadian Psychological Association Convention, Penticton, British Columbia: Canada, July.1994.
- 15- Prentky RA, Lee AFS, Knight RA, Cerce D. Recidivism Rates among Child Molesters and Rapists: A Methodological Analysis. Law and Human Behaviour, 1997; 21: 635-659.
- 16- Quinsey VL, Rice ME, Harris GT. Actuarial Prediction of Sexual Recidivism. Journal of Interpersonal Violence, 1995; 10: 85-105.
- 17- Rice ME, Harris GT. Cross-validation and Extension of the Violence Risk Appraisal Guide for Child Molesters and Rapists. Law and Human Behavior, 1997; 21: 231-41.
- 18- Forth AE, Kroner D. The Factor Structure of the Revised Psychopathy Checklist with Incarcerated Rapists and Incest Offenders. Unpublished manuscript.
- 19- Lisak D, Ivan C. Deficits in Intimacy and Empathy in Sexually Aggressive Men. Journal of Interpersonal Violence, 1995; 10: 296-308.

- 20- Oral G. Adli Psikiyatri. İçinde: Soysal Z, Çakalır C. (Eds): Adli Tıp Cilt III, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yayınlarından, Rektörlük No: 4165, Fakülte No:224, İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul; 1999: 1377-1571.
- 21- Siegelman CK, Berry CJ, Willes KA. Violence in Collage Students Dating Relationships, *Journal of Applied Social Psychology*, 1984; 5: 530-548.
- 22- Siegel SM, et al. The Prevalence of Childhood Sexual Assault, The Los Angeles Epidemiological Chatcment Area Project, *American Journal of Epidemiology*, 1987; 126: 141-153.
- 23- Koss MP. Hidden Rape; Sexual Agression and Victimization in A National Sample of Students in Higher Education. In: Burgess AW.(ed.). Rape and Sexual Assault, Garland Publishing, New York, 1998; 2: 2-25.
- 24- Öztürk F. Cinsel Sapıklıklar Yetişkinlerdeki Cinsel Suçların Adli Tıp Yönünden İncelenmesi, Uzmanlık Tezi, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, İstanbul; 1987.
- 25- Doğan M. Zeka Geriliğinin Suça Etkisi Uzmanlık Tezi Adli Tıp Kurumu; İstanbul: 1986.
- 26- Işıklı M, Türkcan S, Uygur N. Mental Retardasyon ve Adli Psikiyatrik Uygulamalar. 1.Ulusal Adli Tıp Kongresi Kongre Kitabı, İstanbul; 1994: 279-85.
- 27- Zitrin A, Hardesty AS, Burdock EI, Drossman A. Crime and Violence among Mental Patients. *American Journal of Psychiatry*, 1976; 133: 142-9.
- 28- Cantürk G, Yorulmaz C, Yavuz E, Cantürk N, Akgül E. 1997-1999 Yıllarında Mental Retardasyon Tanısı Konulan Olguların Ceza Ehliyeti Yönünden Değerlendirilmesi, *Klinik Adli Tıp*, 2002; 2(1): 1-6.
- 29- Hodgins S, Mednick SA, Brennan PA, Schulsinger F, Engberg M. Mental Disorder and Crime. *Archives of General Psychiatry*, 1996; 53: 489-496.
- 30- Lindqvist P, Allebeck P. Schizophrenia and Crime: A Longitudinal Follow-Up of 644 Schizophrenics in Stockholm. *British Journal of Psychiatry* 1990; 157: 345-350.
- 31- Modestin J, Ammann R. Mental Disorders and Criminal Behaviour. *British Journal of Psychiatry*, 1995; 166: 667-675.
- 32- Uygur N, Işıklı M, Ögel K, Çeliker AR. Suç İşlemiş Şizofrenlerin Demografik Özellikleri ve Suç Profili. *Düşünen Adam*, 1993; 6(1): 5-9.
- 33- Maner F, Kayatekin ZE, Abay E, Saygılı S, Şener Aİ. Psikiyatrik Hastalıklar ve Suç. *Düşünen Adam*, 1991; 4(2): 6-13.
- 34- Hare RD. Psychopathy: A Clinical Construct Whose Time Has Come. *Criminal Justice and Behavior*, 1996; 23: 25-54.
- 35- Motiuk LL, Belcourt RL. Homicide, Sex, Robbery and Drug Offenders in Federal Corrections: An End-of-1996 Review. Ottawa: Research Branch, Correctional Service of Canada. 1997.
- 36- Hare RD. Psychopathy, Affect and Behavior. In D. Cooke, A. Forth, R. Hare (Eds.), *Psychopathy: Theory, Research, and Implications for Society*. The Netherlands: Kluwer, 1998: 105-137.
- 37- Porter S. Without Conscience or Without Active Conscience? The Etiology of Psychopathy Revisited. *Aggression and Violent Behavior*, 1996;1: 179-189.
- 38- Hart SD, Hare RD. Psychopathy: Assessment and Association with Criminal Conduct. In D. M. Stoff, J. Brieling, J. Maser (Eds.), *Handbook of Antisocial Behavior*. New York: John Wiley, 1997: 2235.
- 39- Forth AE, Hart SD, Hare RD. Assessment of Psychopathy in Male Young Offenders. *Psychological Assessment: A Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1990; 2: 342-344.
- 40- Haapasalo J. Types of Offense among the Cleckley Psychopaths. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 1994; 38: 59-67.

- 41- Cornell D, Warren J, Hawk G, Stafford E, Oram G, Pine D. Psychopathy in Instrumental and Reactive Violent Offenders. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1996; 64: 783-790.
- 42- Hare RD, Mc Pherson LM. Violent and Aggressive Behavior by Criminal Psychopaths. *International Journal of Law and Psychiatry*, 1984; 7: 35-50.
- 43- Hart SD, Kropp PR, Hare RD. Performance of Psychopaths Following Conditional Release from Prison. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1988; 56: 227-32.
- 44- Serin RC. Psychopathy and Violence in Criminals. *Journal of Interpersonal Violence*, 1991; 6: 423-41.
- 45- Harris GT, Rice ME, Cormier CA. Psychopathy and Violent Recidivism. *Law and Human Behavior*, 1991; 15: 625-637.
- 46- Hemphill JF, Hare RD, Wong S. Psychopathy and Recidivism: A Review. *Legal and Criminological Psychology*, 1998; 3: 139-170.
- 47- Hemphill JF. Recidivism of Criminal Psychopaths After Therapeutic Community Treatment. Unpublished master's thesis, University of Saskatchewan, Saskatoon, Canada, 1992.
- 48- Ogloff J, Wong S, Greenwood A. Treating Criminal Psychopaths in A Therapeutic Community Program. *Behavioral Sciences and the Law*, 1990; 8: 81-90.
- 49- Özyayın S. Psikiyatri. İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Klinik Ders Kitapları, İstanbul; 1984: 543-552.
- 50- Rice ME, Harris GT, Cormier CA. An Evaluation of A Maximum Security Therapeutic Community for Psychopaths and Other Mentally Disordered Offenders. *Law and Human Behavior*, 1992; 16: 399-412.
- 51- Boer DP, Wilson RJ, Gauthier CM, Hart SD. Assessing Risk for Sexual Violence: Guidelines for Clinical Practice. In Webster CD, Jackson MA. (Eds.), *Impulsivity: Theory, Assessment, and Treatment*. New York: Guilford; 1997: 326-42.
- 52- Rice ME, Harris GT, Quinsey VL. A follow-up of Rapists Assessed in A Maximum Security Psychiatric Facility. *Journal of Interpersonal Violence*, 1990; 4: 435-448.
- 53- Kosson DS, Kelly JC, White JW. Psychopathy-Related Traits Predict Self-Reported Sexual Aggression among College Men. *Journal of Interpersonal Violence*, 1997; 12: 241-54.
- 54- Cansunar N, Balcıoğlu İ. Psikopati ve Suçluluk. 7. Ulusal Adli Tıp Günleri, Antalya. Poster Sunuları Kitabı, 1993: 297-305.
- 55- Kaplan HI, Sadock BJ. *Comprehensive Textbook of Psychiatry IV Volume 1 Fourth Edition* Williams & Wilkins Baltimore/ London, 1985: 1090-1096.
- 56- Polat O. Adli Tıp. Der Yayınları, İstanbul; 2000: 207-32.
- 57- Palmer CT. Twelve Reasons Why Rape Is Not Sexually Motivated: A Skeptical Examination. *Journal of Sex Research*, 1988; 25(4): 512-530.

